

THE STAR

Entered as second class matter March 8, 1900, at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1897

Amerikos Lietuviu Kat. Savaitinis Laikraštis

№. 51

PHILADELPHIA, PA., 18 D. GRUODZIO (DECEMBER) 1914 M.

Metai XIV.

Rusai sumusti Galicijoje. Vokiečiams nesiseka Lenkijoje.

Anglai sunaikino vokiečių eskadrą Pietinės Amerikos vandenyse.

Vokiečiai stumiami iš Prancijos ir Belgijos. Serbai atsėmė iš austrų Belgradą. Rusai giriasi laimėjimais Turkijoje. Turų laivynas bombarduoja Sevastopoli ir Batumą.

Turkai žudo krikščionis. 20.000 armenu gyvybė pavojuje.

Dar 3.000 Suv. Valstijų kareivių eina Mexikos pasienin.

Vokiečiai nepasiekė Varšavos. Petrogradas, 15 gruodžio. Vokiečių armijos plenas paimti Varšavą jau antru sykį jiems nenusisekė. Ši sykį jie stengėsi priėti prie Varšavos iš užpakalio, iš šiaurės. Sako, dalis vokiečių kariūmenės buvusi jau tik už 15 anglišių mylių nuo Varšavos. Bet rusams pasisekė ir ši kartą vokiečius sulaukyti ir atstumti atgal. Mlavo apylinkėje ištiko baisus mūšis, kur rusai paėmė viršų. Vokiečių armijos kairysis sparnas (apie 80.000 kareivių) tapo atkirstas nuo centro. Jie dabar skubiai traukiasi atgal, kad rusai visiška jį neapsuptų ir nesunaikintų.

Rusai sumušė ties Krakovu. Rusų armijai, ėjusiai užimti Krakovą, savo tikslą atsiekti pasirodė ne taip lengva, kaip tikėtasi. Raportai iš Vienos 15 gruodžio skelbia, jog austrai baisiai sumušė rusus ir nuviję juos už 50 mylių nuo Krakovo. Apart daugelio užmuštų ir sužeistų daug rusų esą paimta nelaisvėn.

Iš vakarų į Galicijos rusai, ant kulnų vejami austrų kariūmenės, taipgi skubiai traukiasi atgal.

Paskiausios Žinios.

Šiaurės jūroje prasidėjo seniai laukiama kova tarp Vokietijos ir Anglijos laivynų. Ta kova yra labai svarbi vokiečiams ir sąjungiečiams, nes nuo tos kovos pasekmių prigulės tolimesnis tų valstijų armijų veikimas.

Iš Londono pranešama, jog anglams jau pavykę nu-skandinti 2 vokiečių skraifnuoliu.

Keli vokiečių laivai, prisilėinę pro anglų laivyną, bombarduoja Anglijos miestus Scarborough ir Hartlepool. Ju gyventojai skubiai apleidžia savo namus ir bėga tolyn.

— Iš Atenų pranešama, jog Mažosios Azijos turkai pradėję skerdynes graikų krikščionių.

— Raportai iš Vienos skelbia apie austrų nuolatinius laimėjimus Karpatų kalnuose ir Galicijoje. Bet rusai tvirtina, kad jiems austrų ėjimą pirmyn pavyko sulaukyti.

Kun. A. Kaupo paminkla pašventinant prakalba

pasakyta 4 gruodžio 1914 m. Chicago, Ill.

Ne visas mirsiu — raminosi Horacijus — prakilnesnėji mano dalis amžinuos. Sie, du tūkstančių metų vartojami žodžiai, o vis dėlto nenudėvėti, pasitvirtina ir šiandien ant kapo mūsų mokslavrybi, rašytojo ir veikėjo, a. a. kun. Antano Kaupo. Kas gi mūsų žingsnius čionai suvedė, jei ne ta prakilnesnėji velionies dalis — nemirioji dvasia?

Michelangelis, kad pabaigė kalęs milžiniškąją Možės stovylą, sako sudavęs ranka in atvirą jos kelią ir taręs: Nūjau prabilki, Može! Praėjo amžiai, dulkėmis pavirto ranka, kuri stovylą tašė, o jinai dar vis tebekalba. Gali pranykti Roma su savo bazilikomis, gali žiauri profano ranka sugurinti patį paminklą, vienok jįsai nesiliaus žmonijai kalbėjęs, nes jį gaivina inkvėptoji dailio dvasia, kuri mirties nepažįsta. Panašiai kalba tebegyva ir mūsų Kaupo vėlė, kalba ne inkvėptomis marmuro lūpomis, ale savo žodžiais — raštais, ir nesiliaus kalbėjęs tūkstančiais liežuvių, nes ir juos žadina nemari velionies dvasia.

Nėra reikalo ypatingai pažinti žmogaus, kad jį supratu ir apvertinu. Kiekvieno darbai patys už save kalba ir, tarsi spalvota mozaika, aiškiau parodo asmens veidą, negu pati gyvenimo pažintis. Kartais aplinkybės taip susideda, kad patysai žmogus turi savo gyvenimą iliustruoti. Tuokart bijografiui prisieina tikrai spėlioti pagaminti ir juosna indėti tajų autportretą. Taip Dievo Apveizda palenkė dalykus, kad a. a. kun. Antanas pats save aprašė. (Draugija Nr. 83.)

Tai buvo 1907 metais. Sumanyta įvesti socijologijos mokslas Dvasiškojon Petrogrado Akademijon. Tos katedros profesoriumi nurodyta kun. A. Kaupas, kurio gili mokslo studija „Evolucija, ne Revoliucija“ tuomet buvo spauzdinama „Draugijoje“, ir visų domą savėsi kreipė. Kun. A. Dambrauskui tarpininkaujant, kreiptasi velioni su prašymu, kad praneštų apie moksliskąsias savo kvalifikacijas ir apie gyvenimą bei socijalį veikimą. In tai kun. A. Kaupas netrukus atsakė labai indomiu laišku. Nors dėl formaliskų kliūčių jįsai tos katedros negavo, bet minėtoji korespondencija daug metų šviesos ant velionies gyvenimo ir paskatino dar uoliau studijuoti socijlogiją.

Iš to laiško atsižinome, kad su jo autoriui būta visai p — ir tas visai p suvedė jį labai arti su realiniu gyvenimu; atsižinome, kad velionis nedaug savo amžiuje turėjęs šviesių ruožų, užtai daug vargo patyręs. Keistos aplinkybės nedavė jam baigtį gimnazijos ne seminarijos, privertė jaunystoje apeleisti Lietuvą ir danginties in Ameriką. Ir oia vargais — negaliais atsiekė savo pašaukimą — kunigystę — plačiai ir šviesiai suprastą. Pagalios tos aplinkybės jį parbloškė ir pačioje vyrųbėje — 43 gyvenimo metais paguldė in karstą.

Velionis iš prigimimo buvo gausiai Dievo apdovanotas. Tarp kitų proto gabumų jis turėjo ypatingą dovana giliai išvėgti dalykus, teisingai juos atsverti ir savo pastabas gražiai ir aiškiai išdėstyti aprašyti. Sitos ypatybės iškėlė kun. Kaupą pirmojon mūsų rašytojų eilėn ir užtikrino jam

žemiškąją nemirybę.

Be to velionis turėjo labai jautrią širdį, nustatyta religijos principais. Jįsai dešimt pries visų gerų draugijų ir įstaigų, atsiliepdavo į kiekvieną svarbesnį tautos klausimą, savo raštais šelpdavo daugelį laikraščių, kurių pakraipė nebuvo priešinga jo idealams; jįsai leido į mokslus ir šelpdavo savo seseris, brolių gimines ir kitus.

Dėl pažiūrų platumo ir plačios krikščioniškos meilės a. a. Kaupas pasižymėjo didele nuomonių ir partijų tolerancija, kuri jam pagamina augstą visuomenės pagarbą ir simpatiją. Pastebėtina, kad toji priešingų srovių pakenčiamybė jame su metais stiprėjo. Taip pavyzdžiui pradžioje savo kunigavimo jis buvo aštrus publicistas, bei kritikas. Jis sakydavęs: „Mes turime atsimokėti laisvamiam tuo pačiu saiku, kuriuo jie katalikams saikuoja. („Zvaigždės“, 1913, Nr. 45.) Vėliaus taktikos šurkštumas pas jį dila; kad neatsirastų rūstingų žodžių, tai vėlyk tylėti, sako. (Draugija Nr. 12, p. 410).

Tai nerėškia, kad jis būtų tapęs indiferentas tikėjimo dalykuose, arba liberalas gyvenime. Butiną tikėjimo reikalą kaip atskiram žmogui, taip ir visuomenei jįsai daugelyje vietų kuoaškieusiai išpažino ir išparodė. (Draugija Nr. 20). „Iš tikėjimo kaip iš šaltinio, plaukia bažnyčia su savo dvasiškieja, regulomis ir ceremonijomis. Kurio svarbiu tvarkos pridabotuju draugijoje yra visur ir visuomet tikėjimas ir bažnyčia, žinoma visiems“. (Draugija Nr. 4). Bažnyčių jįsai laiko socijaliniame žmonijos gyvenime statiškąja centrasmuke galybe, kuri, nors išrodo stovinti ant vietos, nepažangi, tačiau suka apie save įvairiausias mokslų sistemas, kaip kad saulė planetas.

Ištiesu, kun. A. K. būdamas pirmas ir stipriausias mūsų socijologas, vienkart galinga savo plunksna buvo pirmaeilis katalikų tikėjimo gėnyjas; juointekmingesnis, kad besališkias, stovis ant gryno mokslo; dažnai panaudamas liberaliskias autorius, daug-ką patraukdavo iš netikinčiųjų bei socijalistų; logiškias argumentais ir gražia kalba mokėdavo patikti skaitytojams. Per tai savo raštias inėidavo ir pasiekdavo ten, kur kitiems duryš uždarytos.

Pripažindamas taip didelę svarbą religijai gyvenime, velionis negalėjo pasitenkinti priederminė kunigystės praktika; jis turėjo apsirinkti ją tvarkintuola savo elgimos, dvasinės lygsvaros nustatytoja. Dar būdamas Kauno seminarijoje ir „Jauzdamas ant savo galvos Demoklo kalaviją“ padarė prizadą niekadoms neatsigulti nesukalbėjęs I Tėve mūsų 3 Sveika Marija; taip-pat niekadus neapleisti Mišių šventomis dienomis, ir tą prizadą visuomet pildė. Kad vėliaus atsidūrė Petrograde tarp studentų ir turėjo prisiklausyti visokių nuomonių, stovėdamas kaip pir ant slenkščio tarp tiesos ir tamsybės, stebisi, kaip toji religijos praktika, reguliuoadma vidujį gyvenimą, neduoda jam iš vėžių iškrypti.

Užgeso širdis — versmė inkvėpimų bei prakilnių idėjų; sunkus kryžius žymi vietą, kur mūsų „draugo“ kūnas atsigulė amžinam pasilui. Tasai baltas akmenis kryžius reiskia sunkų — vargingą nabašninko gyvenimą, keistų aplinkybių prikrėžiuota, gyvenimą pakeltą nuo pilkos žemelės... Toji simboliška plunksna — tai iš kryžiaus semia mintis ir pastangas. Dabar tai visa mus laimina ir

amžinumon rodo kelią.

Kad velionies dorybių vaivorykštė žydi ant daugaus ir savo spalvomis vilbina mus iš šios ištrėmimo šalies, pakilkime sielos akimis dar augščiau ir stoję ant Pasaulio kranto dirstelkime į amžinąją visų tėvynę; ten pasveikinime bekėnę mūsų draugo vėlę mėgiamąją ir kasdieninę jo maldele Tėve mūsų, Sveika Marija, Amžiną atsilį!

Kun. M. Gustaitis.

In gerbiamasias lietuvių draugijas.

Kas nežino, kokį svarbų darbą atliko išeivių gyvenime mūsų įvairios draugijos ir susivienijimai. Atsidūrus svetimame krašte, tarp svetimų žmonių, draugijos mums buvo lyg kokia išganyimo priepilauka, lyg brangi tvirtovė, po kurios prisiglaudę mes galėjome rasti sau pašalpa ligoje ar nelaimėje, aprūpinti savo šeimynas; galėjome taip pat rūpintis lietuvių kultūros reikalais ir pakėlimu mūsų vardo akyse kitataučių.

Bet draugijos netik savo narius šelpdavo. Nei Jose dažnai atsimindavo ir svarbius tėvynės reikalus. Mūsų susivienijimai jau daug tūkstančių dolierių yra išmokėję mūsų Tėvynės ir lietuvių kultūros reikalams. Neatsilikdavo ir kitos mūsų draugijos, kaip pašalpinės, taip ir kitokios. Ir jų daugelis yra pridėjusios savo aukų ar tai Tautos namams, ar tai „Saulės“ namas. Bet šit atėjo laikas, kada visa Lietuva atsidūrė didžiausiam varge. Baisioji karė aplukdė ją kraujuose, paskandino ašarose. Suvalkija, Zemaitijos dalis išnaikinta. Beveik visi sveikieji Lietuvos vyrai po ginklu. Kiek iš jų jau paguldė savo galvas, kiek dar paguldys, kodvadii uz svetimus reikalus? Kiek liks našlaičių! Tad šiandieną, kas gyvas, turi šokti į pagelbą tėviškai ir savo broliams; šiandieną ir atsikiri žmonės ir draugijos turi kiek nors skirti tėvynei sušelpiti. Be to, jeigu Lietuva jau nebegali gyvuoti taip suspausta, kaip ligšiol, jeigu jai reikalinga didesnė laisvė, tai dabar, tai karė pasibaigus, geriausias bus laikas pareikalauti Lietuvai autonomijos su seimu Vilniuje. Kad mūsų žodis būtų stipras ir kad jo kiti paklaustyti, reikia padaryti daug priruošiamojo darbo, kuriam taip pat reikės nemaža išteklių. Ir štai antras svarbiausias tautos reikalas, kurjam taip pat turėtų nepasigailėti savo aukų nei pavieniai lietuviai, nei jų draugijos.

Tautos Fondas, įsteigtas lietuvių politiškojo seimo Chicagoje, ir turi tikslą šelpiti brolius nukentėjusius nuo karės ir išgauti Lietuvai autonomiją. Pavieniai lietuviai jau sukruoto remti tą Fondą. Tačiau reikia ir mūsų gerbiamoms draugijoms parodyti, kad ir joms giliai rūpi nuvargintos ir suspaustos Tėvynės reikalai. Jeigu draugijos paims giliai į širdį reikalus, tai tikrai galime pasakyti, jog visų mūsų prakilnų tikslai bus atsiekti, nes niekas negalės perlauzti mūsų sujungtą pajėgų.

Tautos Fondo Valdyba prašo gerbiamųjų mūsų draugijų valdybų paduoti apsvarstyti savo draugijų susirinkimuose, ar draugijos nepaskirtų kokios sumos iš savo kasos į Tautos Fondą. Tautos Fondo pinigai bus sunaudojami taip, kaip nutars pati visuomenė per spaudą ir per susivažiavimus. Apsykaitos visuomet bus garsinamos laikraščiuose. Paskirtus Tautos Fondui pinigus valdyba

prašo siųsti, išrašant čekį ar money orderį, vardu Fondo Iždininko B. Vaišnoros, tačiau siunčiant jį Fondo Sekretoriui adv. A. A. Slakini (3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.).

Su pagarba

Tautos Fondo Valdyba.

Is Kataliku Gyvenimo.

MIRE KUN. GADEIKIS. Gruodžio 4 d. Alexian Brolių ligonbutyje mirė gerai žinomas Amerikos lietuviams kun. A. Gadeikis, Kenosha, Wis., klebonas, sulaukęs vos 40 metų amžiaus. Mirties priežastis—vandeninė liga.

Velionis kadaisiai buvo vikarijum prie džiak. kun. Kraučiuo, paskui klebonu E. St. Louis, Ill., ir pastaruoju laiku Kenosha, Wis. Likosi palaidotas Chicagoje šv. Kazimiero kapinėse.

Velionis paėjo iš Mosėdžio parapijos, Telšių pavieto, Kauno gub. Pirmutinius mokslus ėjo Liepojuje ir Šiauliuose. Amerikon atvyko 1907 metais ir čia tapo išvėstas ir kunigas.

Lai bus jam lengva svetima žemelė!

AUSROS VARTU bažnyčioje, New Yorke, gruodžio 13—15 d. buvo 40 valandų atlaidai. Klebonui kun. Seėtokui į dvasišką pagelbą pribuvo kunigai: A. Milukas, S. Remeika ir A. Kodis iš Brooklyno, J. Zebris, A. Karkauskas ir M. Pankauskas iš Hartfordo vyskupijos, J. Jakaitis iš Worcester, B. Zindzius, S. Budrevičius iš Elizabetho ir Zidanavičius iš Amsterdamo. Pamoksus sakė kunigai: Milukas, Karkauskas, Jakaitis ir kiti. Apie 1.000 žmonių priėjo prie Dievo stalo.

★

Ražančiaus Giesmė.

III.

Kristus mirtį pergalejo —
Kelias trečią — dien iš grabo:
Zmogau, vardan Atpirkėjo
Iš blogybių kelk in labą!

Kad į dangų Jėzus žengia,
Veda tuntą teisingųjų;
Ten del mūsų vietą rengia
Amžinuoti tarp šventųjų.

Tai atsiejūna pažadėtą
Inpėdiniam Sventą Dvasią
Ir atmaino būdą lėtą
Skelbti naują mokslą drąsiai.

Dvasių chorai, gied padangėj—
Tai Marijos lydi kėną! —
Sviesiai, skaiti Jinai žengia
Pas mieliausią savo Sūnų.

Kas išreikš tą iškilmybę,
Kad Ją Viešpats karūnavo?
Davė Sostą ir galybę
Dešinėje Sūnaus savo.

Garbė — šlovė Tau, Marija,
Karalystėj Dievo Ponia!
Užtarykie mūs brolijų
Ir palaimink ją malone! M. Gustaitis.

Iš Lietuvos.

SUSAUDYTA ALVITO BAZNYCIA. Alvitas, Suvalkų gub. Iš priezasties šventės vietinėje bažnyčioje, kaip rašo „Birž. Viedom.“, klebonas laikė iškilmingas mišias. Žmonių buvo daug — pilna bažnyčia. Vokiečiai, apšaudydami rusų pozicijas, paleido keletą šūvių ir bažnyčion. Vienas šūvis išgriovė bažnyčios sieną. Sieną igriuvo bažnyčion, o ant sienos užvirto stogas. Daug žmonių užmušta, o kiti sužeisti.

VILKAVISLAKIS, Suv. gub. Lig Vilkaviškio vokiečiai nebuvo atėję, bet žmonės kaip pasakoja pabėgėliai ir čion nemažai vargo ir baimės prisikentė. Kad pamatė vilkaviškičiai rusų artileriją besitraukiančią iš Prūsijos (nuo Karaliaučiaus) manė, kad vokiečiai jau arti, pakilo bėgti kur kas išmanė. Daugiausiai nerymavo žydai. Pabėgėlių būrys pasileido tiesiai į gelžkelio stotį, bet gauta žinoti, kad pasažierių traukiniai nebevežioja. Tuokart pasukta plentu Marijampolės linkui, bet vos įžengė plentas, kaip pasigirdo šūviai vokiečių artilerijos, kuri matyt norėjo pataikinti į musiškę kariuomenės vežimus. Žmonelės neimanydami kur pulti pasuko į lauką; apie 5 val. ryto pasiekė mišką netol Marijampolės, čion sutiko apicieri, kurs persergėjo, kad ties Marijampole eina mūšis, ir kad bėgant tenai galima pakliūti į pat ugnį. Bekalbant su apicieriu pradėjo švilpti armotų kulplikos viršum galvų. Apicierius liepė žmonėms gulti griovinė, kur jie ir išgulėjo iki 10 val. vakaro kuomet nutilo armotų šaudymas ir pabėgėliai galėjo toliaus keliauti. Inėję miškan pasiliko jame nakvoti. Buvo labai šalta; senesniom moterim sutino kojos nuo bėgimo. Anksti rytą visi pakilo bėgti toliaus Kauno linkui, bet už kokių 3 mylių nuo Kauno sutiko rusų patrolę, kuri apreiškė, kad Kaunan nieko neleidžiama, bet iš tenai visus genama laukan. Tuokart visi įsiprašė pas vieną ūkininką ant nakvynės, kur pasislėpė ir nusiramino bent kiek. Ūkininkas lietuvis pavaišino pabėgėlius kiaušiniiais, sviestu, sūriuri ir nieko neėmė už tatai, bet dar užkinkė arklius į ratus, susodino vaikus ir senas moteris. Visi iškeliavo į Kašedarus. Pakeliui vėl buvo girdėti armotų šaudymas. Žizmariuose viena senutė visai susilpnėjo ir buvo palikta pas vietinius žmones, likusieji nukeliavo toliaus ir trečią dieną vakare pasiekė pagalios Kašedarus. Iš čion vieni nuvažiavo Vilniui, kiti į kitus kraštus pas gentis ir pažįstamuosius įeškoti prieglaudos; bet greit pasirodė, kad bėgti neimaž nereikėjo, nes didelio pavojaus Vilkaviškiui nebuvo.

Photo by American Press Association.

Arklų kaustymas anglių kariuomenės fronte.

VOKIECIAI MARIJAMPOLĖJ. (Suvalkų gub.). Marijampolėj vokiečiai sudegino oficerių klubą stovėjusio čia Elisavetgrado pulko. Iš pradžios klubas buvo išgrobtas, sukopota šoblėmis visi kraustuliai — dovana didžiosios kunigaikštietės Olgos Nikolajevnos. Paskui aplieta žibalu ir sudeginta. Sudeginta taipogi oficerių barakai. Kitas valdiškas triobas nesusėpjo uždegti skubiai pasitraukdami nakti. Nesuspėjo sunaikinti ir tiltą per Sešupę, nor s jau buvo įplauti stulpai ir padėta minos.

Vokiečių kareiviai, įžengę Marijampolėn manė, kad įžengė Kaunan. Stebėjosi tik, kodėl atidavė jiems tvirtovė be mūšio. Kaunas — vokiečių tikslas ir svajonių miestas.

— Marijampolę mes paėmėme, Varšavą paėme. Pasiliko vien Kaunas. Paimsim ir Kauną — pasakojo vokiečiai gminų teisėjui Bacevičiui.

— Bet Kauno jums neatiduos...

— Bet ar tai tvirtovė? — tai visai menki sustiprinimai...

Veltui jūs taip manote, Kaunas yra tai pirmos klasės tvirtovė. — Taip? Bet kiek reikia padėti kariuomenės, kad paėmus Kauną, pagal jūsų nuomonės? — Kokių 300.000, ne mažiaus.

Af. cieraiai pasakė tik: „Oho!“ Paskui išėjo į kitą kambarį ir pradėjo ginčus apie Kauną.

Viena rota vokiečių grenadierų buvo apsistojus gimnazijoje. Čia vokiečiai išlaužė biblioteką ir fizikos kabinetą, sudegino knygas, o fiziškų instrumentų neliko sveiko nei vieno.

Pabuvojo ir cerkvėje. Išlaužė žvakių skrynią ir išgrobstė visas žvakes. Sventiko bažnyntinius rubus sukopėjo kardais. Nuo altoriaus išblaškė visus šventintus indus. Altorius buvo paverstas stalu del pietavimo.

Ant Marijampolės gyventojų vokiečiai buvo uždėję 20.000 rub. kontribucijos už pardavimą 3 vokiečių arklų. Vieną rytą ant turgaus buvo suvaryti visi arkliai ramiųjų gyventojų ir iš jų vokiečiai išsirinko sau 6 arklius.

Įnžengus imiestan vokiečiai pirmose dienose šeimininkavo patis, bet paskui aprinko žydų rabiną būti tarpininką tarp vokiečių ir ramiųjų gyventojų; bet rabinas atsisakė nuo tos garbės, pasiteisindamas, kad nemokas vokiškai. Tada buvo išrinktas namų savininkas Geršovi-

čius. Besirūpinamas apie furazą del vokiečių, Geršovičius jau pradėjo suteikti vokiečiaus pagelbą. Kada rusų kariumenė vel užėmė Marijampolė, tai Geršovičius ir jo pagelbininkas lietuvis aptiekininkas Bartningas buvo atiduoti lauko karės teismui. Spalių 2 d. teismas nutėse Geršovičių 6 metams katorgos, bet Bartningą išteisino.

VILNIUS. Lietuvių atstovai, kun. Laukaitis ir M. Yčas, yra dabar Vilniuje ir rūpinasi nukentėjusių del karės reikalais. Atstovas Yčas neseniai parvažiavo iš Maskvos kaipo Rusijos miestų sąjungos iprašytas igaliotinis organizuoti komitetą karės pabėgėlių šelpimo reikalais. Tuo tikslu jam pavesta sutisarti su Vilniaus miesto galva ir dumininkais ir stverties priemonių šelpti visus pabėgėlius be tikybos ir tautybes skirtumo. Yčui taipogi pavesta pervaziuoti visos šiaur-vakarių gubernijos ligi Prūsos sienos ir iširti pabėgėlių stovį. Yčas jau gavo iš miestų sąjungos 5.000 rub. įtaisyti lietuviams pabėgėliams valgyklą ir 1.000 rublių pagaminimui šiltų drabužių.

PAGELBA LIETUVAI. „Rusk. Viedom.“ No. 2543 idėta Dūmos atstovo M. Yčo gražus straipsnis „Karė ir pagelba pabėgėliams Lietuvoje“. M. Yčas savo gana ilgame straipsnyje supažindinęs plačią visuomenę su pašalpos dalyku nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje, kviečia taipgi Maskvą ir visą Rusiją atėiti pagelbon savo aukomis ir lietuviams, kaip tai jau pradėta šelpti lenkai.

MESKUCIAI, Sialiuų apskr. Sios apylinkės kaimuose, pradėjo veikti būris vagių. Spalių mėn. naktį iš 4 į 5 dieną, Prižginių sodž. ūkininko D—jos, klėties mažą langelį su rėmais išplėšė iš mūro sienos, pradraskė skybą, kad galėtų įlįsti į vidų. Jiems besidarbuojant, pajuto tarnaitė grįžioji gulėdama, pradėjo garsintis, tuoj vagis pabėgo, paėmė tik sviesto palivoną. Rugsėjo pabaigoj Adomiškių sodžiaus ūkininko Gilio klėtin išiverzė vagis, išnešė daug audeklų: drobės, mlo, čerkaso ir šiaip drapanų, patalinės, mėsos, taukų ir medaus.

ZAGARĖ, Sial. apskr. Rugsėjo 30 d. P. Natiškino palivarke Mantoriškiuose garinė kullamoji mašina Ant. Pociui baisiausiai sutrupino koją. Ir tokiuose sopuliuose vežė kelis verstus į Zagarę paprastame brike prie daktaro ir kunigo, vieton pagelbą kuogreičiausiai suteikus namie. Atvyko pas daktarą Jankelevičių, bet jo neradus kankinis po pusvalandžio, užbaigė gyvenimą (o Zag. juk yra dar ir liet. gydytojas. Red). Kad būtų pagelba suteikta tuojaus ant vietos, būtų kraujas sustabdytas ir sužeistas būtų likęs prie gyvybės. Kol brikui atvežė prie bažnyčios kiek tai dar kraujo ištekėjo. Atlikus man dar išrišimo žodžius ir ištaręs „Jezau, Marija!“—užgeso sopuliuose. Nabašninkas turėjo 38 metus ir paliko žmoną su vaikučiais.

Priežastis tos nelaimės, sulig pasakojimo vieno kumečio, buvo stoka darbininkų ir jis bók turėjęs atlikti savo darbą už du, nes turėjęs pasiekti nuo toliaus javus ir pat-sai leisti ir besiekdamas, bók paslydęs. (Žmona gali pajieškoti teismo keliu atlyginimo nesuitaikius geruoju. Red.) Alaus vargšai kumečiai neturėjo, nes džiaugės turi duonos plutą. Kasmet mašinomis bekuliant žūsta nemažai žmonių, todėl dirbantieji prie jų privalo laikyties didžiausio atsargumo.

PANEVEZYS. Čion lietuvių laikraščių parduodama dabar 20 kart. daugiau, negu seniau. Atkelti čionai iš Kauno pedagogijos kursai, kuriuos lanko ir keletas lietuvių. Pastoti nesunku. Velykiuose atsidarė Panevėžio „Saulės“ mokyklos skyrius.

JONISKIS. Buidžių sodžiuje, spal. 8 d., pas vieną ūkininką buvo javų kulimas. Kulimui pasibaigus atėjo vienas cicilikėlis ir padarė „paskaitas“, bet kokias? Visą vakarą šmeizė katalikų kunigus, dergė katalikų mokslą, išjuokdamas pasnikus ir katalikų apeigas. Liūdniausia, kad iš viso būrio neatsirado kurs būtų sugėdinęs tą šmeiziką. Seimininkas priėmė pas save tą išdykėlį ir dargi pavaišino, kaip gerą svečią. Kiti visi susirinkusieji kaip kokie vėplos nieko nesipriešino negražioms išdykėlio kal-

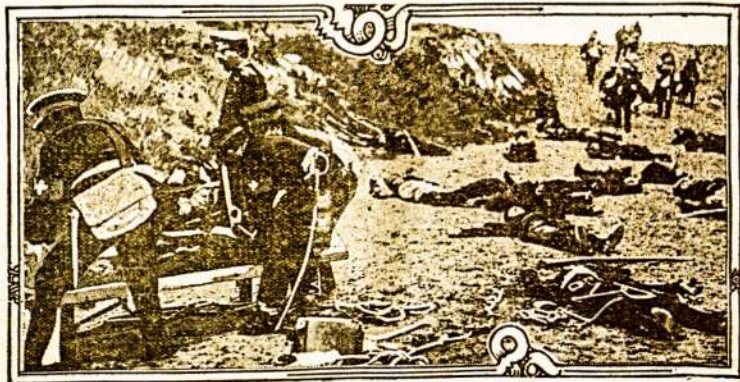

Photo by American Press Association.

Raudonojo Kryžiaus sgnariai renka sužeistus kareivius iš karės lauko.

boms, bet dargi padėjo nekęs pliaudėskint. Sarmata, kad joniškėčiuose randas tokių šiaudaušiu, kurie nebedrįsta užsistoti už savo tėvų tikybą ir papročius ir leidžia save bilekokiems parėjūnams už nosies vedžioti.

ZASU PIRKLIAI turi šiemet labai didelių nuostolių. Kaip tik prieš karą buvo pradėję sapirkinėti žąsis ir vežti į Prūsus. Apskelbus karą, visks sustojo. Vienoj tik Krasnos stotyje (Vilniaus gub.) karė užspėjo 85 tūks. žąsų, kurių toliaus nebuvo galima gabenti. Vagonai avizų ėjusieji iš toliaus, kaipo lesalas žąsims, kelyje sustojo. Žąsys pradėjo iš bado sirgti kolera ir dvesti tūkstančiai. Pradėjo pirkliai pardavinėti po 10 ligi 5 kapeikių už žąsį. Pradėjus žmonėms labai pirkti, kaina pakilo ligi 30–40 kap. Atsiminus, kad pirkliais žąsis buvo jau parėjusios su vežimu ir maistu ligi pusantro rublio kiekviena, tai matome koki baisūs nuostoliai. Panašiai buvo ir daugelyje kitų vietų.

GRUZDZIAI, K. g. Daujočių kaime ūkininkui Kvašiai vagiai padarė apie 800 rub. nuostolių, nes pavogė bėrą arklių ir širmą kumelę. Tame pat D. kaime vienas ukin. už pasipriešinimą policijai, gavo 4 mėn. kalėjimą. Nuomininkų kaimė sudėgė ūkininkų T. ir Z. klojimai, žinoma su javais. Spėjama, jog buvo padegta. Simkių kaime 5 ūkininkai sudėgė. Ugnis kilo iš jaunos, kurią būk piemens kūrinę. Tai pamokinimas, jog piemenukams nereikia tokių darbu pavesti

BIRZIAI, Kauno gub. Kuomet visos aludės ir šiaip gėrykos tapo uždarytos, tai pas mus ramu paliko, nes svaigalnu negauna, netik ka gėryklos uždarytos, bet ir per „užpakalį“ to skystimelio negalima gauti. Pirmiaus žmonės šnekėdavo, jog „girdi alkoholi panaikinus, kur bus galima keliauninkui beprisiglausti bei sušalusiam — sušilti“. Dabar Birziuose visos aludės ir karčiamos į arbatines pavirto. Tad „prisiglausti“ ir šiltos arbatos išsigerus „sušilti“ ir šiltos daug daugiau vietų yra, negu seniau buvo. Nors degtinės nė alaus nėra ir girtų nesimato, bet blogas paprotis einančių į kariumenę „šėliotis“ neišnyko. Ši syki daug buvo patėmyta bereikalingų užpuolimų ant žydų: mušė, purvais drabstė ir kitokius nepadorumus darė žydams. Tas reiškia didelį nekulturingumą.

TAURAGE, Raa. apskr. Atvyko gubernatorius patirti ant vietos, kiek bus dukentėje pasienio žmonės nuo vokiečių būrių revvizicijų ir plėšimų.

SIDABRAVAS, Pan. apskr. Dėlei karės sidabraviškiai ėmėt turbūt neturės mokytojaus, kadangi senasis tapo pašauktas, kaipo atsarginis kareivis, apie kitą gi kolei-kas nieko negirdėti.

GIRIU PREKYBA iškilus karėi su Vokietija visai sustojo. Medžiai varomi į Prūsus ir plūduriuoja upėse pamesti.

UZDRAUSTA važinėti privatiniais automobiliais už Rygos ir po Rygos apskriti.

Iš Rusijos.

80.000.000 rub. nuostolių Lietuvoje ir Lenkijoje. Tam tikra rusų komisija su Arcibaševu prašakaje, išskaitė, jog vien tik laike karės sugriautų triobų atstatymui Lietuvoje ir Lenkijoje reikėsia 80 milijonų rublių. O kur dar kitokie nuostoliai, nekaltant jau apie dešimėjų tūkstančių žmonių gyvybės atėmimą?.. Išties, negreitai Lietuva, o su ja ir kitos nekaltai nukentėjusios šalys, atsitaitys iš dabartinio išnaikinimo.

50 tūkstančių už perdidelį meilumą. Pabjanicų (Lenkijoje) gyventojams vokiečiam ir žydams uždėta 50 tūkst. rublių kontribucijos (pabaudos) už perdaug didelį širdies gerumą rodomą vokiečiams, kuomet jie buvo užėmę tą miestą. Pabauda uždėta už priėmimą ir mokėjimą vokiečių pinigais vieton rusų, už pildymą ne teisėtų vokiečių įsakymų, už atiminėjimą iš gyventojų ginklų..

Pogromai Rusijoje. Londone gauta žinia iš Berlyno, kad Rusijos miestuose: Podolske, Radome, Cholme ir Gorodiske prasidėjo pogromai.

Geležinkelių bilietai pabrango. Ministerių taryba leido imti brangiaus už geležinkelių bilietus — nuo kiekvieno bilieto III klesos po 10 kap. nuo II kles. — 15 kap. nuo I kles. 20 kap. Išrinktieji pinigai eis Raudonojo Kryžius arba karės ligonbuočių naudai.

Ketinama perkelti dvasiškąją stačiatikių akademiją iš Vilniaus Lvovan. Charkovo stačiatikių arkivyskupas Antonijus kreipėsi į sinodą nurodydamas, kad išeigti dvasiškąją akademiją reikėtų ne Vilniuje, bet Lvove. Arkivyskupas mano, kad stačiatikių akademijai tiktų Lvovo universiteto mūrai. Universitetas, Arkivyskupo išmanymu, visai nereikalingas.

Caras sugražino prancūzams seną vėliavą. Paryžius 8 d. gruodžio caro Mikalojaus įsakymu tapo sugražinta prancūzų valdžiai sena vėliava kurią vokiečiai nuo jų buvo paėmę laike karės 1870 mete. Tą vėliavą rusai atrado vokiečių dragūnų 11-ame pulke Lyck'e, rusams užėjus Rytų Prūsus.

Smulkūs pinigai. Pinigyno ministerija įsakė atmušti 20 milijonų rublių smulkų pinigų.

„Čemodanai“. Vokiečių sunkiosios artilerijos bombos, kurias rusai pramanė „čemodanais“, — karės pradžioje darydavo į kareivius didelį ir baisų įspūdį!

Apicierai pasakoja, kad „čemodanai“ padaro tik baisų įspūdį, bet šiaip jau nėra taip baisios ir prie jų jau ir priprasta. Sitoji metalo bomba sprogs ta dideliausiu triukšmu, prie ko žemėje išrausia duobę lig 3 aršunų pločio ir 2 ilgio. Tūlas apicierius pasakoja, kad jis rėgėjo, kaip toksai sūvis nukrito prie dviejų ratų su sūzeistais ir nuo jų nebeliko nei ženklų. Jie liko susproginti į smulkiausias šmotelius. Be to jis matė, kaip tosios bombos puolė prie šimtamečių pušų ir tosios su šaknimis išrautos lėkė augtai, augščiau miško, ir tada puolė vėl ant kitų medžių.

Žinios iš Europos Kares

Apie mūsų tarp Varšavos ir Keleu vienas rusų karo korespondentas taip rašo:

„Pažvelgkite ant žemlapio, kur ėjo mūsų šikšniai (tasai Lenkijos kraštas labai pelkėtas). Regis, nereikia sunkesnio padėjimo. Geriausias armijos būrys patraukė nuo tų pelkių ir priešų sustiprintų pozicijų, nuo upės, per kurią persikelti reikėjo po pragariška priešų batarėjų ugnim. Mums reikėjo turėties ir išsiveržti per tokias pelkes ir balas, per kurias vienam žmogui sunku pereiti. Priešui tame laike vis ėjo pagelba, bet mūsų šikšniai nemiegoję šešias naktis varė mūsų be vilties tokiose vietose, kur neišgalima buvo privežti nei virtuvių, nei duonos. Aficeriai su ašaromis pasakojo, kad kareiviai tose baisenybėse laikė save taip drąsiai ir taip žengė pirmyn, kad jų negalima buvo sulaukyti del poilsio. Vienas pulkas kaukaziečių plieninio korpuso pagalios užėmė tulą pilimą ant Vislos kranto ir susistiprino čia. Vokiečiai gi juos taip smarkiai apšaudė, kad visa toji vieta išrodė kulkų išarta ir ant šios skausmų pilnos Golgotos nebuvo nei vienos sveikos vietelės.

„Už Augustavo lig Gorbatkos neturėjome kur prisiglausti. Stovėjome kaip ant delno priešais vokiečių ir austrų milžiniškų pajėgų. Pergalė rodesi neišgalima šioje neišnešamoje vietoje po šrapnelių lietum, po milžiniškų armojų plieno botagų, po naikinančią šautuvų ugnim, bet mūsų karžygiški pulkai, kaip iš pasakos, žengė vis pirmyn. Prie mūsų kasimų visa žemė pavesta ir gilias duobes, kupstelius, išplėsta, išdraskyta ruožiais lyg čia koki pragariška šmėkla būtų išpylus savo nesuvaldomą pyktį. Daug dienų rodesi, kad oras pilnas skraidančių gaujų kokių tai pragariškų šmėklų, kurios netik prarija visą gyvastį, bet ir apkurtina savo milžiniškomis gerkėmis. Dėjosi kažin kas stebėtinas, sumišimo pilnas, neapsakomas, bet mūsų pulkai ramiai žengė priešais mirtį dėl pergalės.

Per Mozolicą ir Brzeznica pelkėmis, kur kojos klimsta ligi kelių, kur dumbraivos, kaip neregimos rankos, sučiumpa kiekvieno kojas ir nenori išleisti, ten tosios galingos rotos, batalionai ir pulkai žengė nesulaikomi, kaip Dievo ryškė ant ugnim ir durtuvais apjuosto priešų. Pergalės troškimas užslėpė mirties pavojų. Ligi kelių, ligi krūtinės, ligi kaklo per šaltą vandenį, dešimtimis verstu vargiai ištraukdami kojas iš limpančios žemės po nesiliaunančių rudens lietu, stebėtini kaukaziečiai ir mūsų pulkai rado dar išgalę draug su vėliavomis dainuoti ir savo tolimos žemės pergalės dainas, kur gimė ir užaugo jų karžygiškoji garbė.

„Kaltų augštybių, žydinčių ir kvepiančių klonių karžygiai išrodė, lyg būtų išaugę mūsų aplinkybėse, — taip mažai jie atjautė baidias mūsų aplinkynes; žengė ankstybais rytais, lietingose dienose, tamsiose kaip kapas be vilties naktyse, žengė suklupdami lik vandenį kad akimirkeny atsilsėjęs ir durtuvais nešė mirtį prieš mirtį.

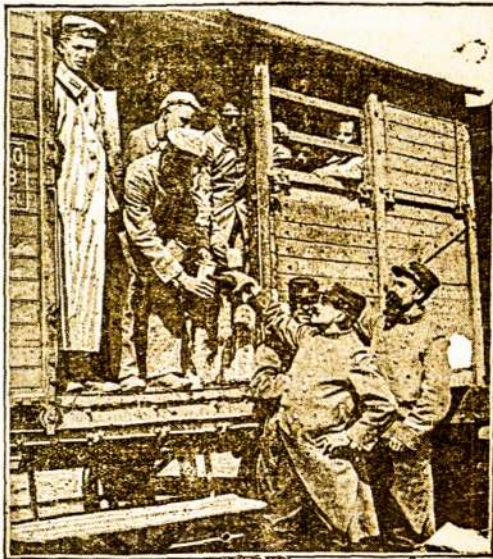
„Nekurios vokiečių batarėjos bėgo pamatę taip baidią

spėką, bėgo regint kareivius brennant vandenį iki kaklui. Nelaisviai pasakojo: „Mes sustingome stovėdami prieš tas ciliais, kurių negalėjo sulaukyti nei gamta, nei mes“.

„Taip mes užėmėme Gorbatką. Toliau kitoje vietoje mūsų pulkai galėjo jau pasekimingiau veikti. Prasidėjo visa eilė pasakiškų užpolimų durtuvais, trumpais poilsio tarpais, lig naujo bėgimo, lig naujo „ura!“ Reikia pasakyti teisybę: vokiečiai čia kovojo narsiai, padengdami visą apylinkę savo kūnais. Mirties laukai daug sykių ėjo iš vienu rankų į kitas. Priešų ugnis buvo pašėlusė ir tik spalų 14 d. kada pribuvo mums pagelba, priešas pradėjo traukties. Kiek sunkus buvo mūsų ir kiek reikėjo iškentėti mūsų karžygiams, tą mes sužinosime tik vėliau. Tokios pergalės veltui neišgijamos. Jų laurai ant žemės gausiai apšlakstyti kovotojų krauju...“

Vokiečiai bombarduoja iš oro Rheimsą. Gruodžio 9 d. Vokiečių lakūnai numetė iš aeroplano 3 bombas ant miesto Rheims, sunaikindami nekuriuos namus.

Anglai pražudė 3213 savo apieciurių. Paskelbtos šiomis dienomis skaitlinės parodo, kokius didelius nuostolius anglai turėję dabartinėje karėje. Bet užvis daugiausia sulyginamai žuvo apieciurių — išviso 3213. Iš to skaičiaus 887 užmušti, 1777 sužeisti ir 549 dingę ar

Prancūzų kareiviai dalinasi vynu su vokiečių belaisviais.

paimti nelaisven. Pastaruoju laiku užmušta net, 108 anglų apicierių.

Sudaužė vokiečių laivyną. Pereito: savaitės utarnyke anglų laivyno dalis Džiujame okeane pasivijo vokiečių laivus, pirmuosius paskandinusius Anglijos tris kariškų laivus ir batalijoje ties Folkland salomis prie Magelano siaurumos, pačiame Pietinės Amerikos gale, įvyko įnirtusi kova ant marių. Anglų laivynas paskandino tris vokiečių kariškų laivus: Schnarnhorst, Gneisenau ir Leipzig. Kiti du vokiečių laivai — Dresden ir Nurnberg — iškart spėjo pabėgti, bet anglai vėjęsi keli šimtus mylių paskandino Nurnbergą, o Dresdenas besikubindamas nuo anglų pabėgti užplaukė Čili valstijos pakraštyje ant povandeninio pieskyno ir turės pasiduoti tos valstijos valdžiai, kuri nuginklavus laivą, likusius vokiečių jurininkus paims į nelaisvę iki karės pabaigai.

Toje batalijoje žuvo apie 2.500 vokiečių, tarp jų ir admiralas Spee. Anglai, sumušę vokiečių šarvuotus laivus, paėmė kelis anų laivus, vežiojančius laivynui anglis.

Rusai pražudė 1.600.000 kareivių. Paryžiaus laikraštis „Le Temps“ pagarsino, jog sulig ekspertų apskaitymą nuo karės prasidėjimo ligi gruodžio mėnesių rusų kariumenė neteko 1.600.000 kareivių. Iš tų pusė milijono vokiečiai ir austrai užmušę, gi milijoną ir 100 tūkstančių sužeidė ar paėmė nelaisvėn.

Paskandino turkų laivą Dardaneliuose. Londonas, 14 gruodžio. Visa Anglija didžiuojasi iš savo laivyno aficierių ir matrosų narumo, ypač po paskutiniam pasisekimui su turkais. Gruodžio 13 leitenantas Hollbrook su savo povandeniniu laivu „B 11“ įplaukė į Dardanelių susmaugą netoli Konstantinopolio. Tą susmaugą turkai buvo apginklavę daugybe minų, o ant abiejų jos krantų pilna drūčiausių fortų. Anglų povandeninis laivas, pasinrėjęs įplaukė į Dardanelių susmaugą po penkiomis minų linijomis ir prisiselinę prie turkų kariško laivo „Messudieh“ paskandino aną su savo torpedais. Atlikęs tą savo didvyrišką darbą, anglų laivas sugrįžo atgal prie savo laivyno Aigejų juroje po apačia tų pačių minų Dardanelių susmaugoje. Turkų fortai visą laiką šaudė į vandenį, bet negalėjo pataikinti. Anglų laivas išbuvo pasinrėjęs po vandeniu 9 valandas. Ant paskandinto turkų laivo žuvo 600 jurininkų.

Šią leitenanto Hollbrook'o darbą visai vadino „narsiausiu jureivių atsižymėjimu“ šioje karėje.

Turkai žudo krikščionis. Iš Kaukazo šalių ateinančios žinios praneša apie maskolių pergales ant turkų, ypač apie Erzerumą. Indukę turkai, negalėdami atsilaukyti prieš rusus, išlieja savo piktumą ant nekaltų savo gyventojų krikščionių armenų. Tuos jie be jokio teismo šaudė, žudo ir karia viešose miestų ir kaimų vietose.

Kaip kaizerio sūnus pabėgo nuo rusų. Vienas sužeistas rusų leitenantas apie tai taip pasakoja: kad vokiečiai, kaizerio sūnaus, Joachimo vedami, buvo iš visur apsupti rusų, kunigaikščio gelbėti atlėkė 3 vokiečių aeroplanai. Du iš jų rusai nušovė, bet trečias laimingai nusileido žemyn ir, pasiėmęs kunigaikštį, laimingai nuskrido į vokiečių pusę.

Prancūzų nuostoliai. Sulig apskaitymą prancūzai nuo karės pradžios ligi lapkričio 10 d. pražudė 590.000 kareivių; iš to skaičiaus 100.000 užmuštų, 400.000 sužeistų ir 90.000 pakliuvusių nelaisvėn vokiečiams.

Serbai atsiėmė savo sostinę. Londonas, 15 gruodžio. Iš Nišo pranešama, jog po kelių dienų smarkios kovos serbų kariumenė sumušė austrus ir atsiėmė iš jų savo sostinę Belgradą.

Austrai užėmė Belgradą gruodžio 2 dieną, gi laike ji anglų nelaisvėn Rusų pūčio 29 d. Dabar Serbijos sostinė yra Nišo mieste, kur ji perkelta nuo karės pradžios.

Austrija taipgi prisipažįsta, kad jos kariumenė traukia atgal iš Serbijos, bet tvirtina, kad tai daroma srtategikos dėlei. Mat, austrai traukia visas įdegas prieš rusus, kad juos išvytų iš Galicijos, o paskui, esą vėla užpulsią Serbiją.

Karalių susivažiavimas. Sulig pranešimų iš Kopenhageno šios savaitės pabaigoje Malmo mieste, Svedijos įvyko susivažiavimas Skandinavijos karalių: Svedijos, Norvegijos ir Danijos. Sulig to paties pranešimo tvirtinimą tame susivažiavime bus apkalbama grynai ekonomiškai tų šalių reikalai.

Turkai bombarduoja Sevastopolį. Berlynas, 15 gruodžio. Gauta žinių iš Konstantinopolio, kad turkų skraiduolis Midirli (buvęs vokiečių Breslau) pasekmingai bombardavęs Sevastopolį, kitas gi laivas Sultan Selim (buvęs vokiečių Goeben) bombardavo Batumą ir keliose miesto dalyse uždegė namus.

Sevastopolis ir Batumas — tai svarbūs Rusijos uostai prie Juodosios jūros.

Taipogi pranešama, jog Kaukaze sukilo prieš Rusijos valdžią apie 50.000 mahometonų.

Atmetė šv. Tėvo prašymą. Pereitame „Žv.“ numeryje minėjome, jog šv. Tėvas Benediktas XV buvo kreipėsis į kariaujančias valstijas, kad bent Kalėdų šventėse sustabdyt kraujo praliejimą. Dabar pranešama, jog Rusijos caras, o paskui jį ir Turkija su Prancija tą šv. Tėvo prašymą atmetė.

Paryžius bijosi Zeppelinų. Pastaromis dienomis tapo patėmyta lekiant linkui Paryžiaus keli vokiečių orlaiviai — Zeppelinai. Tuojaus Paryžiaus mieste isakyta naktimis užgesinti žiburius, kad tokiu būdu paslėpti miestą nuo vokiečių aeroplanų bombardavimo.

Vokiečiai atstumiami atgal. Ant Prancijos, Belgijos ir Vokietijos rubežių eina baisūs mūšiai beperstoje. Pastaromis dienomis prancūzų generalis štabas paskelbė, jog sąjungiečiams pasisekė nustumti vokiečius atgal. Daug vokiečių, esą paimta nelaisvėn.

Mūšio laukus ties Varšava šitaip apšaršo G. Petrov „R. Slove“: Pradedant nuo tilto, kur tikt pažvelgti — visur ant juodos išmirkusios nuo lietaus dirvos regėti pilki maišai ir kimšynės: tai užmuštųjų kūnai. Jie krito čion ant vietos. Kad prievakary pavargsta kareiviai, krinta kur kas stovėjo ir miega. Taip ir čion — visur pilna priguldytų žmonių tikt negyvų; guli grioviuose, išilgai skersai, augštelininki, kniupšti. Vienas štai buvo, matyt, sau išsikasęs duobę griovio pakrašty ir iškišo galvą, kad

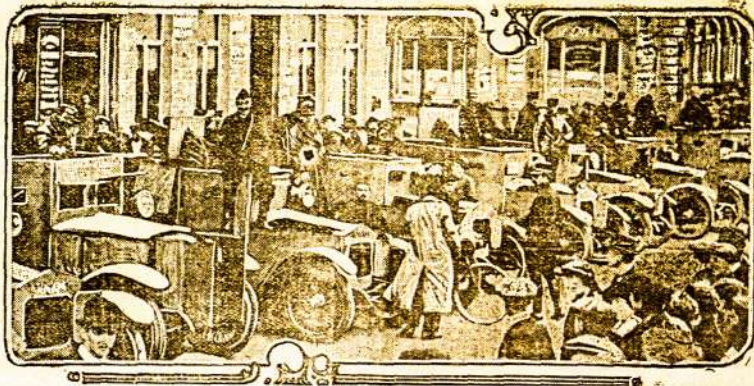

Photo by AMETORG FROM ASSOCIATED

Belgų apginkluotų automobilių divizija, pasirengusi karėn.

pažvelgus, kas dedas toliaus, tuotarpu šrapnelis jam galvą kaip su peiliu nuėmė kažin kur nunešė; beliko vienas liemuo atsiklaupęs ant kelių duobėje, atsirėmęs nugara į kraštą; šalimais stovi šautuvas, ant žemės, atidaryta patronų dėžutė. — Apsukraus, matyt, būta žmogaus, — atsiliepia vienas iš kareivių, ir deda kūną ant neštuvų.

Einu nuo kelio ant šviežio arimo. Žemė suardyta, su-smaigyta. Kūnai guli galvomis priešakin, į šalis, atgal. Visų veidai mėlynai-raudoni, lyg tartum čuguniniai, pri-tvinke. — Kulkos zvimbiam, nenurokuosi — aiškina man priėjęs kareivis. — Aš taipogi vakar čion „žaidžiau“ su vokiečiais. Netol nuo manes gulėjo draugas; prislinkom artyn prie kito ir emėm su spateliais kasinėti. Tikt jis sušuko — ojoj ir pašoko ant kojų. Čion jam kulipka per nugarą perbraukė, bet dar nieko, o nuo nugaros per-lindo per šonkaulius. Jis vėl šoktelėjo, čia kita kulipka jam kojon — čik; nusigandęs kad iš sykio dvi kulipki pataikė — jis pasuko bėgti, čion trečioji jam į ugarą — bumt ir išlindo kiaurai. Tuokart jau gavo gulties ir taip lig nakties pergulėjo, kol nepaėmė sanitarai. Gelia bjaurybės — kaip uodai pelkėse — paiškino kareivėlis.

Perėjęs per tiltelį, padirbtą iš durų, pamačiau vokiečius. Lig šiol gulėjo mūšiskiai. Vokiečių matyt būta jau nau; vis raudoni veidai, gražus, tik nežinia dėlko purvini, matyt sukniubo bebėgdami per arimą. Visi guli kniūpš-čiom. keletas gulėjo už gurbų, pamestų šeiminiųų. To-liaus didelis dvaro sodnas, gėlių kliombai, takai medžiais apsodinti ir visur pilna negyvų kūnų. Pas vieną grana-tos sulaužytos žemiaus kelių abi koji. Sodno patvory guli keletas užmuštų avių.

Antrapus kelio stovi puiki bažnyčia, su dviem bokštais. Bet ir ji sveika neliko. Stogas nuverstas, bokštai nugriauti, sienos ir kertės išlaužytos. Visą prisiėis nugriauti ir per naująstatyti. Aplinkiniai namai — vieni griuvėsiai. Dir-voje aplinkui išmindžioti, namai išplėšti, nauda išgrobs-tyta, žmonės išvaikyti, gyvuliai išvogti. Tiltai išardyti, keliai pagadinti, šimtai lavonų dar neseniai jaunų ir tvir-tų žmonių — išmėtyta aplinkui. Kam, kokiam dievačiui tai buvo reikalinga, kas užmokės už visas tas baisias pra-gaištis? G. Petrovas ciesorių Vilhelma už visas

tas karės baisenybes ir vadina jį šių laikų Nabuchodonoso-ru.

B a d a s L e n k i j o j e. Belgijos likimas pasiekė tai-pogi Lenkiją ir dalį Lietuvos žemių. Čia pastaruoju laiku apie 3 milijonai žmonių mušasi be jokio perstojo. Žemė eina iš rankų į rankas. Išnaikinimas kauriose vietose, anot korespondentų, čia daug didesnis, negu Belgijoje. Milijonams žmonių grėsia baisi bado ir šalčio mirtis, ka-dangi aplinkui viskas išnaikinta, nei prisiglausti nėra kur. O tai kovai galo dar vis nesimato.

Trumpos žinutės iš visur.

— Japonija. Gruodžio 15 d. Tukuoka angliakasyklose, 65 mylias į šiaurę nuo Nagasaki, ištiko baisi eksplozija, ir užgriuvo 800 angliakasių.

— Lisbona, Portugalija. Netoli Oporto susidaužė du Anglijos garlaivis. 34 žmonės žuvo.

— Clevelande, Ohio. eksplozavęs gasas sugriovė didelį namą; 7 žmonės užmušti ir keli sužeisti.

— Philadelphijoje naktį į gruodžio 15 d. mirtinai suša-lo 2 žmogū.

— Iš Petrogrado pranešama, jog Konstantinopolyje susektas suokalbis ant vokiečių feldmaršalo von der Soltz gyvybės, kuris neseniai ten nuvyko kad paimti komandą ant turku armijos.

— Atenai, Graikija. Turku laivynkilo maištas prieš vokiečius apicerius už žiaurų elgimąsi su jūrininkais. Maištininkai nužudė 2 apicerių.

— Sulig pranešimų iš Petrogrado, Turkijos moteris pradeda kelti rūaušes, pasmerkdamos karės partiją.

— Londonas, Anglija. Turku sultonas iš leides įsak-mą visur skelbti tarp mahometonų šventąją karę.

— Rumunija užsisakė Amerikoje už 10.000.000 dole-rių karėi reikalingų daiktų.

— Tiflisas'e (Kaukazas) šią savaitę atsilankė caras Nikolajus. Sakoma, gyventojai jį sutikę labai iškilmingai.

— Meksikoje tikra suirutė. Revoliucionieriai kasdien išžudo daug sau nepatinkamų žmonių. Tarp jų nužudyta keli amerikiečiai. Suv. Valstijos pasiuntė Meksikos paru-bežin dar 3.000 savo kareivių.

Iš musu naujokyniu Amerikoje.

SO. BOSTON, MASS.

26 d. lapkričio buvo laikytas susirinkimas, Boston Mass. (kokios draugijos? Red.). Susirinkimas buvo atidarytas 2 valandą po pietų. Susirinkimą atidarė organizatorius Paulius P. Mikalauskas, trumpai perstatęs jo tikslą kam buvo šauktas. Toliau jis perstatė 21 kuopos viršininką Joną Adomavičių. Šiis užėmęs vietą paragino išrinkti vedėją seimo, raštininką ir maršalką. Likosi išrinkti šie asmenys Jonas Vieraitis iš Worcesterio vedėju, Jonas Baurušaitis iš Lynn, Mass, raštininku, Leonas Svagždis iš S. Bostono maršalka.

Potam sutvarkyt, buvo delegtai, kurie pribuvo nuo sekančių kuopų: 21 kuopos organizatorius Paulius P. Mikalauskas, Jonas Adomavičius, Jonas Strakauskas, Leonas Svagždis, Ona Ramukaičiūtė, Ludvika Gedminaitė ir Ant. Ašmanskas. 44. kuopos West Lynn, Mass., Jonas Baurušaitis, 81. kuopos Norwood, Mass., Pranas Kuras, 75. kuopos So. Boston, Mass., Jonas Valukonis, 9. 7. kuopos Lawrence, Mass., Ona Sidabravičiūtė ir Andrulevičiūtė, 99. kuopos Worcester, Mass., Jonas Vieraitis, 110. kuopos Athol, Mass., Antanas Carnaukas, 119 kuopos Manchester, N. H., Rapolas Kundrotas, 127. kuopos Cambridge, Mass., ir Antanas Vaisauskas, Nuo visų minėtų kuopų pribuvo 17 delegatų.

Pirmiausia buvo svarstyta apie čarterį, kodėl centro valdyba taip ilgai užtraukia tą reikalą. Potam išrinkta komitetas pasirūpinti susižinoti su centro valdyba užregistravimo čarterio Bostone, kaip tik nuo centro gaus žinią, kad galima tas reikalas varyt. In komitetą liko išrinkti šie asmenys: dvasiškas vadovas kun. J. Jakaitis iš Worcester, Jonas Adamavičius, Jonas Valukonis ir Antanas Ašmanskas. Toliau buvo svarstyta apie pirkimą Susivienijimo savo namo, liko atmesta. pirma inešimas rūpintis apie įkūrimą prieglaudos namo seniems, sužeis tiems ir našlaičiams ir nutarta vienbalsiai kaveikiausiai tas dalykas įvykinti. Susirinkimas likosi užbaigtas su malda, pusė po šešių vakare. Vienas iš dalyvavusių.

ATHOL, MASS.

Lapkričio 26 d. čia atsibuvo teatras, dviejuose aktuose „Gudri Našlė“. Teatrą parengė vietinė Amerikos Vyčių 10 kuopa.

Pirmiausia vietos klebonas pasakė trumpą prakalbą apie vargus ir nelaimes, kurie užgulė mūsų tėvynę šios karės metu ir ragino kuodaugiausiai duoti aukų josios sušelpimui. Po tam vietos bažnytinis choras, p. A. Baranauskas vedamas sudainavo Lietuvos himną, kuri užbaigęs, prasidėjo teatras. Loškiai buvo sekančios ypatos: S. Monstavičienė — Minčienės rolėje, V. Talytė — Karušės tarnaitė, J. F. Gallunas — daktaras, V. Matutis — mokytojas, P. Morkūnas — Bitė siuvėjas, J. Vizbaras, Rainis, A. Dargelis, Petutis — kaimynai. Kaikuriem loškiam stigo gyvumo, bet, kaip pirmam jų pasirodymui ant estrados, vaidinimas gana buvo pasekmingas. Po lošimo sekė monologai. P. Morkūnas papasakojo, kaip apicierius mokina ka-

reivį, — kas labai publiką prajuokino, o p. Vyšniauskas — kaip ponas mėgsta degtinę. Toliaus deklamavo p. A. Lasevičia, p. Andriuliunaitė ir K. Našlėnas. Tą pramogos dalį galima pavadinti visai nusisekusia. Ant užbaigos padainuota vyčių himnas ir kitos dainelės. Po viso, vietinio komiteto raštininkas paiškino, kad aukų sušelpimui nuo karės jau surinkta \$200.20.

Prie progos galima paminėti apie šv. Pranciškaus iš Azyžiaus draugiją — įsteigtą mūs klebono, — jog šanarių ji jau turi 105. Draugijos siekis platinti katalikišką — tautišką susipratimą tarp Atholio tietuvių. *Dieve jai padėk gražų tikslą atsiekti. A. H. P.

MASPETH, L. I., N. Y.

Pereitą nedėldienį čia buvo surengtos prakalbos su tikslu sustiprinti silpnai čia gyvuojančią Susivienijimo L. R. K. A. kuopą ir parūpinti jai daugiau narių. Kalbėtojai buvo užkviesti šie: New York valstijos apskričio organizatorius M. Toluba ir p. Montvila iš Brooklyno ir M. Milukas iš Newarko. Žmonių delei blogo oro susirinko nedaug, todėl prakalbos neįvyko. Vien tik paaiškinta susirinkusiems apie Sus. L. R. K. A. ir kokia nauda yra ji jį prigulėti. Pasekmės buvo, galima sayti, gana geros, nes prisirašė išviso 5 nauji nariai, iš jų 1 ant 1000 dol. pomirtinės, 3 ant \$260 pomirtinės ir 1 ant 110 dol. pomirtinės. Taipogi vienas narys prisirašė į pašalpinį skyrių ant 7 dol. pašalpos savaitai. Taipogi sutarta kitą syk surengti prakalbas ir iš laiko apie tai apskelbti.

Atsilankęs.

Yvairios Žinios.

Kiek pasaulyje jezuitų? Laikraštis „America“ suskaito tos brolijos 8.262 kunigų, 4.487 skoliastikų ir 4.157 pasaulinių brolių. Viso labo tad — 16.894 šanariai. Iš to skaičiaus 2487 kunigai, 429 skoliastikai ir 1.027 pasauliniai broliai darbuojasi užsieniuose misijose. Suvienyose Valstijose, priskaitant Alaską ir Filipinų salas, yra 2.676 jezuitai. Jų tarpe, 1211 kunigai, 910 skoliastikai ir 555 pasauliniai broliai. Nuo 1 d. spalį bėgančio meto Suvienyotose valstijose jezuitų šanarių skaičius pasididėjęs no 38, o visame pasaulyje 180.

Socialdemokrato išpažintis prieš mirtį. Kriokuvos (Austrijoje) „Illustr. Gaz. Polska“ paduoda savo laikraštyje nepaprastą laiška buvusio socialdemokratų atstovo valstybės taryboje V. Regero. Regeras turėjo džioga, visų savo draugų paliktas, parašė jis laiška į vyskupą, prašydamas jo pagalbos. Tam laiške Regeras rašė: „Aš žinau, kad aš tankiai nusidėjau dvasiškijai ir bažnyčiai. Aš galiuos. Persitikrinimas, kuri aš dabar įgavau, permainė manyje blogų žmonių nuomonę. Aš tikiu, kad Vyskupas, vardan Dievo ir žmogaus atjautimo, man dabar atleistite. Manò baisioj nelaimėj, nes aš visų apieštasis, drįstu kreiptis į Jus, Tėve ir visų Vyskupe, prašydamas pagalbos. Aš anaipol nenoriu mažinti bažnyčios išteklių ir prisizaddu kaip tik išgysiu, visa atiduoti. Kudikio pasitikejimu prašau Jūsų priimti

mano raštą tėviška malone ir aš iki pat savo mirties neužmirštu suteiktos man mielaširdystės". Prieš 10—12 metų Regeras buvo vienas iš žymiausiųjų tos šalies socialdemokratų vadų.

Drabužiai iš medžio. Kaipgi nusistebėtų ponios, jeigu sužinotų, kad tie šilkiniai audeklai, kuriuos perkame krautuose padaryti iš... medžių. Taip „šilkiniai“ audeklai daroma iš eglė. Eglės smulkiai supjaus toma, virinama, galų gale iš to išėina savotiška „košė“, panaši į cukrusa syropą. Po daugeliu įvairių-įvairiausių permainų padaroma tam tikri siūlai, iš kurių išaudžiama audeklas. Medžių šilkas savo išvaizda, gražumu ir tvirtumu pilnai prilygsta paprastajam šilkui, net perviršija paprastąjį tuo žvilgsniu, kad duodasi gražiau nudažyti, na, ir daug pigesnis.

Lova ir namai kišenėje. Yra padavimas, kad vienas senovės Graikijos galvočius, Bias, visą savo mantą su savim nešiodavęs. Tokiuo naujųjų laikų Basiu galima pavadinti anglų T. H. Koldingą, kursai irgi visą savo mantą, net namus ir lovą gali su savim nešioti. Ji sai, mat, išrado nepaprastas sudedamasias lovas, namus ir t. t., taip kad juos galima sudėti į mažus pundečius. Jo išrastas namas sveria mažiau kaip tris švertis svaro. Tame name gali rasti vietos du žmogui. Dar mažesnę ir lengvesnę yra jo lova: jis gali ją lengvai kišenėje nešioti. Pagalvės pripučiamos oro. Visų savo namų rakandus nešioja Koldingas su savim: jis turi savo kišenėje netik pagalves, bet ir savo išradimo pečiuką, kursai be biskio sveria vieną svarą. Namas gi drauge su visais rakandais sveria tik 7 svarus. Koldingas yra 70 metų amžiaus.

Naujas Laikraštis.

Vienuoliai Tėvai Marijonai, Chicagoje pasirūžę atnaujinti Marijampolės Marijonų vienuolyną, pradėjo išleisti naują laikraštį — TIKYBA IR DORA. Pirmame numeryje to laikraščio, pavaldė knygotės išėjusio, skaitome sekančią pranešimą nuo redakcijos:

„Arčiau prisizūrint į amerikiečių gyvenimą galima pastebėti didelis lietuvių veiklumas. Apie jų veiklumą liudija skaitlingos draugijos, įvairiais tikslais susitvėrusios: pašalpos laike ligos, sutaupymo pinigų, apšvietos, blaivybės, jaunimo, teatro ir t. t. Nemažas draugijų skaitlius turi tūkstančius narių ir atsižymi savo veiklumu. Tas viskas liudija apie didelę lietuvių energiją.

„Bet iš kitos pusės, nebe priežasčių, lietuviai amerikiečiai (žinoma ne visi) permažai tesirūpina dvasios reikalais. Didžiausia priežastis to dvasinio skurdo bus bene tame, kad didi dauguma mūsų ateivių iš Lietuvos atsineša su savim labai silpną supratimą apie savo tikėjimą. Cia, Amerikoje, jie atsiduria visai naujose gyvenimo aplinkybėse: nuolat girdi doros pažeminimą ir visokius užmėntinėjimus prieš tikėjimą. Nežinodami kaip reikiant savo tikėjimo, jie negali atremti netikinčiųjų ant katalikystės užpuldinėjimų ir nekurie pavirsta abejojantais, nors save ir vadina netikinčiais-bediaviais. Nors nemaža yra — dar ir tokių, kurie eina į bažnyčią, skaito geras knygas ir laikraščius, lanko dorus susirinkimus, priguli prie

gerų draugijų, bet yra ir tokių, kuriems rūpi vien žemesni reikalai. Jie nekenčia krikščionystės, tautystės, bet delko taip daro, tai ir patys gerai nežino. Tarp jų randasi ir tokių, kuriems visai niekas nerūpi.

„Taigi, kad pagelbėjus visiems tiems, kurie visai nesirūpina arba permažai tesirūpina savo dvasia, kad įskiepįjus į jų širdis gilesnį tikėjimą ir paraginus prie dorenio gyvenimo — nuo 1-mos dienos spalį 1914 metų sumanyta išleidinėti tam tikrą dvisavaitinį laikraštį, pavestą žmogaus dvasios reikalams — būtent: tikybai ir dorai — vardu „TIKYBA IR DORA“.

„Tikyboje ir Doroje“ bus šitie pamatiniai skyriai:

1. Tikybos dalykai. Cia bus aiškinami visokie klausimai apie katalikų tikėjimą, bus atsakoma į neteisingsus ant Katalikų Bažnyčios mokslo užpuldinėjimus.

2. Doros reikalai. Siame skyriuje bus rašoma apie susivaldymą, blaivumą ir t. t.

3. Lengvos apysakos, aprašinėjimai, garsųjų vyrų gyvenimų aprašymai ir t. t. — tokie dalykai, kurie sužadina žmoguje prakilnius jausmus.

4. Žinios iš visų pasaulio kraštų apie Bažnyčios reikalus ir katalikų gyvenimą.

5. Redakcijos atsakymai.

Chicago antvyskupis J. E. Quigley pasiuntė naujo laikraščio leidėjams šį laišką: „Gerbiamas ir Brangus Tasmta.

„Išreiškiu visiška pagyrimą ir palaiminimą Tėvų Marijonų leidžiamam ir redaguojamam dvisavaitiniam laikraščiui „Tikyba ir Dora“.

„Patariu visiems lietuviams jį skaityti ir geidžiu, kad tas laikraštis visose lietuvių šeimynose rastų sau vietą, kaip vaistas nuo nedoru šio laiko raštų, ir paragintų mylėti ir pažinti protėvių tikėjimą ir kalbą.

„Jums atsidavęs Kristuje

„J. E. QUIGLEY, Antvyskupis.“

Laikraščio kaina 75c. metams. Kas prisius savo adresą, gaus vieną numerį dykai. Adresas: 1644 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

Naujam katalikų laikraščiui linkime geriausios kloties.

Nauji Raštai.

M. Gustaitis. Tėvynės ašaros, Auka Tautos Fondui. Spauda „Draugo“, Chicago, Ill.

Aureole Oratorija, paskirta Lietuvių Chicagoje šv. Kazimiero vienuolijos seserims. Parašė M. Gustaitis, 1914. „Draugo“ spauda, Chicago, Ill.

Abu šiedu veikalėliai apima balai malonų poezijos gėlių bukieta. Jos skaitos lengvai, švelniai ir giliai smenga širdin. Matoma, autorius kilnioms mintims papuošti, nepasigallėjo gražaus valksčio. „Zvaigždės“ skaitytojai jau nekartą turėjo smagią progą susipažinti su gerb. Dr. kun. Gustaičio poezijomis. Tad nei neabejojame, kad kiekvienas pasirūpęs viršminėtas knygele turėti savo namuose. Jų kaina tik po 10 centų.

Kokia Autonomija Lietuvai Reikalinga. (Autonomija ar Savvyvalda? Parašė J. Gabrys. Leidi-

The Lithuanian Weekly

Žvaigždė

Published by
A. MILUKAS & CO.

Every Friday at Philada, Pa.
Yearly subscription \$2.00

Advertising rates on application
All communications should be addressed:

"ŽVAIGŽDĖ"

3634 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

Žvaigždė

išeina kas Petnyčia.

Kaina metams:

Amerikoje ir Kanadoje . . . 2 dol

Lietuvoje ir kitur . . . 4 rub

Korespondencijas ir pinigų siuntimą
adresas:

„ŽVAIGŽDĖ“

3634 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Naudingos ir Pigios Knygeles

- BALSAS Amerikiečių Lietuvii į Tėvą Sventąjį
Leoną XIII ir gyvenimai dviejų didžiū Die-
vo tarnų, Lietuvių: Kun. Andriaus Ruda-
minos, Jezavito, ir Kunigaikščio Merkelio
Giedraičio, Zemaičių Vyskupo . . . 5
- BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas
apie blaivybę . . . 5
- DIENELEI BREKSTANT. Žalvarnio eilės . . . 20
- GAMTA — SVEIKATOS SALTINIS. Kam yra
nemaloni sveikata? Tečiaus retas kuris at-
sakančiai apie ją rūpinasi. Si knygelė sutei-
kia pluoštelį reikalingiausių apie sveikatą
žinių, todėl yra naudinga kiekvienam . . . 15
- GYVOJO Ražančiaus įstatai . . . 5
- GYVENIMAS šv. Jono Krikštytojo . . . 15
- GYVENIMAS šv. Petro Apaštalu Kunigaikščio . . . 20
- JAPONU PASAKOS. Zingaidų pasakojimai . . . 5
- KAS TAI YRA SOCIJALIZMAS ir ar galimas
daiktas tą mokslą įvykdyti. Naudingi pasi-
skaitymai kiekvienam tiesos jėskotojui . . . 10
- KIPSAS PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apy-
skakelės . . . 5
- KRUVINA REVOLIUCIJA ar ramus kultūros
darbas? Pašnekesys kataliko su revoliuci-
jonierium . . . 5
- MIESTELIO ONUTE. Sulenkėjusius lietu-
viams apsakymėlis . . . 5
- MEILĖS AUKA. Apsaka iš paskutiniųjų J.
Kristaus dienų . . . 5
- OBRUSITELIAI. Galerija paveikslų iš masko-
lių gyvenimo Lietuvoje . . . 25
- SU DIEVI! Vaizdelis iš rusų su japonais karo . . . 10
- SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikmė-
se. Labai tinka pasiskaitymui ir lošimui . . . 25
- SVENTO KAZIMIERO Lietuvos karalaicio gy-
venimas . . . 10
- TRUMPAS LIETUVOS APRASYMAS. Su pa-
veikslais. Pamokinanti pasiskaitymai kiek-
vienam, kurs nori susipažinti bent kiek su
savo Tėvyne—Lietuva . . . 25

nys N. 9 Lietuvos Informacijos Biūro, Paryžius. Kaina
10 centų, puslapių 24. „Draugas“ Pub. Co., Chicago, Ill.

Blogi Kūdikii Papročiai. Pagal B. W.
Knight'ą ir W. Robinson'ą, sutaisė Dr. A. L. Graičiūnas.
Kaina 20 centų, pusl. 45. „Draugo“ spauda, Chicago, Ill.

Pilnosios Blaivybės Katekizmas. Pa-
gal J. M. Cullen., sutaisė kun P. Saurusaitis. Pustl. 159.
„Draugo“ spauda, Chicago, Ill. Kaina 20 c.

Paskelbimas.

PUOLIMAS ŽEMYN.

Atsitaiko, kad žmogus puola žemyn be atvangos: jisai
kasdien silpnėja, netenka svaros ir energijos, kenčia nuo
apetito nustojimo ir nereguliariškumo kūno veikime. Tai
rodo, kad jisai negauna užtektinai maisto, ar kad valgis
neturi savyje maistingumo. Pasidaro reikalas paskatinti
jo apetitą ir sustiprinti virškinimo organus, kad jie galė-
tų virškinti visą maistą, reikalingą kūno palaikymui.
Mes patartume Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Kartaus
Vyno kaip pirmą pagelbą, nes jisai išvalo vidurius ir pri-
ruošia juos naujo maisto priėmimui. Kaip tik tai yra
pasiekta, kūnas sustiprės ir prisipildys nauja energija.
Aptiekose. Kaina \$100. Jos. Triner, 1333—1339 So.
Ashland Ave., Chicago, Ill.

Jūs privalote visuomet turėti po ranka Trinerio Lini-
menta nuo raumenų ir narių štyvumo, nuo šalčio, skau-
dėjimo ir sutinimo. Kaina 50c., per pačią 60c.

BIZNIERIAM.

Siuomi pranešu visiems biznieriams, parduodantiems
Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Kartaus Vyno ir An-
gelica Kartųjį Toniką, kad augščiau minėti vaistai yra
liuosi nuo Karo taksu.

JOSEPH TRINER,

1333—1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Tautų maitinyčia.

Mes pranešame su smagumu, kad p. Joseph Triner iš
Chicago šimet vėl išleido puikų sieninį Kalendorių 1915
d. Paveikslas parodo daugelio tautų maitinyčias, tik gai-
la, kad dalei vietos stokos neparodo visų tautų maitiny-
čių; bet tikimės, jog ateityje tas bus išpildyta. Kalen-
dorius išsiunčiamas kiekvienam po aplaikymu 10c. pini-
gais ar krasės ženkleliais. Adresas: Jos. Triner, 1333—
1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Teiksitės patėmyti, kad minėtų knygelii turi-
me tik mažą skaičių egzempliorių ir jos neitrauk-
tos abelman mūsų katalogan. Todėl, kurie nori jas
gauti, lai pasiskubina su užsakymu.

Laiškams ir pinigams siųsti antrašas:

3634 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtaisos lietuviškų ir lenkiškų knygų, aukštinų, sidabrinų ir aukso tūpų laikrodžių, taip pat visokių religinių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisidūda 10c. stamponis, o apsiakius mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašs pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygų „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokį iš mano katalogo knygų, vertės 1 dol., dovaną. Visų senas paštamais

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmalo Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas ji galima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“. Atėikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
Savaitinis Laikraštis

“DRAUGAS”

“DRAUGAS” paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug šlaitymo iš visomenės, politikos, literatūros, gyvenimo ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzūra “Draugą” į Lietuvą leidžia.

“Draugas” didžiaus metams 12.00, pusel meta 5.00
Uždavimas — metams 12.00, pusel meta 5.00

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Denver 6114.

Saugokis neturinėiu vertės pamėgdžiojamyvaistų; reikalauk, kad tau duotų tikrą Richterio Pain Expeller'į su Ankerio ženklui, kaip čia parodyta. 25 ir 50 centu aptiekose ar tiesiog iš F. AD. RICHTER

& CO., 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. W. J. WINTERS

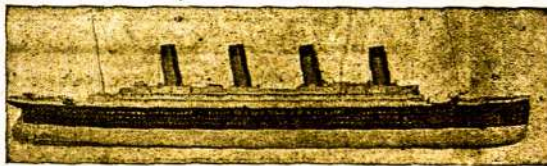
Daktaras ir Chirurgas pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegioje su pagarba Specialistas akių ligose, postės ir gerklės. Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S Jardin st. SHENANDOAH, PA

Telephone 9537 Spring
LIETUVIAI, KREIPKITES PRIE SAVUJU!

Keliauk in Lietuvą ir iš Lietuvos
visad per

Geo. J. Bartasiaus Agentura.

Kamgi eiti pirkti laivakortės pas svetintančius, kad galina jas gaut nusi-pirkti ir pas savo tautos žmogū.

Mēs parduodam laivakortes ant drūčiausių ir greičiausių garlaivių į visas pasaulio dalis už numazintą kainą. Iš New Yorko į Roterdamą, Antverpą, Bremeną ir Hamburgą \$22.00, į Libavą 24.00. Iš Vokietijos į New Yorką: iš Roterdamo \$25.00, iš Antverpo, Bremeno, Hamburgo, 22.00, iš Libavos į New Yorką \$27.00.

Siunčiam ir išmainom pinigų visų viešpatysčių, parūpinam pašportus iš Konsulio rubežiaus perėjimui. Reikalauk laivakorėjų kainos iš artymiausio ofiso, pažymėdamas iš kur ir, į kur nori važiuoti. Tautiečiai brangūs, meldžiu nepraleisti taip geros progos, veikiai naudokitės iš to, parsi-kvieskit savo mylimus svečius iš Lietuvos senos tėvynės, pakol laivakorėjų kursas žemai stovi.

Geo. J. Bartasius ir J. Vasiliauskas & Co.

490 Washington St. Cor. Spring St.,
NEW YORK, N. Y.

261 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Mr. K. Jocius,
P. O. Box 166
Sommerville, Conn.

Mr. J. Kalvelis,
292 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. Antanas Žirūpcas,
28 Madison ave.
Yonkers, N. Y.

Mr. J. Jarošavičia,
1045 Washington Str
Norwood, Mass.

Mr. P. Valukonis,
261 W. Broadway
So. Boston, Mass

Mr. John Naujokaitis,
47 Planet Str.,
Commercial Road,
E. London, England.

Mr. A. Pogžalski,
8024 Sowinski Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. M. Norkūnas,
166 Melrose str.,
Montello, Mass.

Mr. B. Acauskas,
86 Lincoln St.
Brighton, Mass.

L. D. Phone 585

DOMIN. BRAZINSKAS
Visoje Elizabeth'o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIS GRAGORIUS

79-81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdo vežimus ir automobilius Pasivažinėjimui Veselijoms Krikštynoms ir t. t.	Patarnavimas visiem be skirtumo Sąžiningas Užganėdinantis Greitas Ir Pigus
---	--

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuėrės pagelbą vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolę. Turi patyrimus nuo patyrusių mainierių, kaipo gerik sias vaistas visokiuose atsitikimuose.

**PARSIDUODA VISOSE AP-
TIEKOSE.**

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipog

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,
pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment

yra skiriamas nuo reumatizomo, neuralgijos, nikstelėjimų šėtesimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

-Polka - Venus

Prisiųsk 25c., o aplaikysi ką tik išleistą polką partapijonui ir smuikai (skriškai); polka yra taip smagi, jog ir šimtamečiai senukai noriai ją šoka. Apart to ji papuoš partapijoną, nes jos viršeliai yra puikaus tikrai artistiško darbo. Viena kopija pasiūsta redakcijai dėl pažiūrėjimo.

Adresas autoriaus ir pardavėjo:

L. MISIUNAS,

Box 898, Pequabuck, Conn.

KALEDOMS!

Jeigu nori savo giminėms ar pažįstamiems suteikti tikrai gražių ir naudingą Kalėdoms dovaną, tai, nupirkęs, pasiųsk jiems

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJĄ

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rušies veikalas,
parašyta „Zvaigždės“ redaktorės J. Pranaičiūtės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 102 iliustracijomis (paveikslias).

Įdomūs toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėjiška karė. Tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausiais beabejo yra aprašymai įspūdių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žmonių. Nemažiaus įdomus aprašymai apie Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tose vietose.

Knygos kaina	2 dol.
Audeklo apdarais	2.25
Skūros apdaruose su paukuotais kraštais	3.50

Ta knyga turi būti papuošimu kiekvieno lietuvių namo.

Galima gauti "Žv." Knygynė

Telefonas 8052 Market
4035 Market

Akušerka

Pabūgūsi carienės Marijos Fedorovnos Akušerų mokyklą Peterburge ir registruota Sąvinyntose Valstijose.

Pasekmingai suteikia savo darbą prieš gimdymo. Patarimus moterims visokiuose uždagalėse suteikia dovanai.

Ona Strollene (Januškaitė)

319 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir kariatas visokių progose

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į kraują ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlankom didžiausių krautuvių vyrų drabužių, Zeverių ir skrybėlių: turime didelį departamentą aukštinų daiktų: laikrodžių, žiedų, spūkių, ir tt. Drauge užlankome didelį skyrį visokių kasybų: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdami įsigyti pirmaisiai ateik pas mus, o būsi užsaudinti.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.

Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

Vienatinis Lietuvis Iš Airbėjas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kulkardų, su žikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloidu šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI

M. A. NORKUNAS,

General Delivery

Montello, Mass.

Telefonas L. D. 8052 Market.

V. A. Leščinsko Rejentališkas Ofisas

196 New York Ave.

Newrak, N. J.

Cia užtvirtinami visokios rūšies dokumentai: davier-nastys, kontraktai, afidevantai, padaromi pirkimo ir pardavimo popieriai ir tt.

Suteikiami patarimai visokiuose reikaluose.

Svečių iš Lietuvos Fotografijos

Turiu nutraukęs atvažiavusių iš Lietuvos svečių „Ziburio“ ir „Ryto“ atstovų — d-ro kun. M. Gustaičio ir p. J. Gabrio fotografijų. Kas nori savo namą papuošti tu gerbiamų mūsų veikėjų artistišškai padirbtu paveikslu, kabineto didžiu, teprišūnėlia už 25 centus markių. Fotografija bus pasiūsta ir namus. Abiejų atstovų pilname gyje (stovinčių fotografijos skyrium po 15 centų. Adresuokite.

R. KRUCZAS, Fotografas.

Perry Ave.,

Maspeth, L. I., N. Y.

“ŽVAIGŽDĖS”

— SPAUSTUVE —

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANT VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkitis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

10

Daiktų, vertės \$30, tik už

5⁹⁵

Išsiunčiama dovanai dėl pasiūlymo

Kompeticijos dėlei mes pumulome kainas ant aukštinų laikrodžių ir kitokių daiktų ir ant pareikalavimo išsiųsim kiekvienam visą setą, susidedantį iš sekančių 10 brangių daiktų: mazu, puikų engraveruotą vyrų laikrodį su geriausiais Amerikos darbo viduriais, gražių rėtežlių su kompasu, guzikus į mankietus, spūką į kaklaraištį, skustuvą (britvą), aluminijinio puodelį mulitui, šepetėliuką, dirgį ir 31 kalibrų revolverį. Visi tie daiktai yra geriausios rūšies, garantuoti. Sykiu tie 10 puikių daiktų, vertės \$30, parduodami už \$5.95.

Nesiusk pinigų.

Prašysk tik šį apskelbimą ir savo tikrą antrašą, o mes išsiųsim ekspresu visą setą dėl pažiūrėjimo. Jei patiks, tada užsimokėsi agentui tik mažą sumą \$5.95 už daiktus vertės \$30, taipogi mažus ekspreso iškaštus. Pasinaudok proga ir pašysk greitai savo užsakymą. Antrašas:

UNION SUPPLY CO.

407 N. EIGHTH ST.

DT. 44.

ST. LOUIS, MO

ANTANAS A. PEMPE

LIETUVIS FOTOGRAFAS

314 Walnut St.

Cor. Adams St.

Newark, N. J.

Gera proga ligoniams

YRĀ SUTRIKIAMA PER

DR. J. C. BROWN

Visiems gerai zināmā daktarā-speciālistā, kuris pāsekmīgi ādē ligonius per 33 metus, dabar **ĻĒDĪKA PRADES EGZAMINUOTI LIGONIUS IR DUOTI JIEMS PATARIUMUS** sekundāriem dienotim: *Ne-dziomīs, Ulnārnikā ir Pēngņiomiā.*

DR. J. C. BROWN yra baigis vienā is geriausiaj Amerikas universitetu j turi aukstij medaļj už atsižmējimą mokslē. Jo ofisas yra jrengtas su naujausomīs stebulīgomīs mašinomīs. X-spindulij mašina duoda didākiausij gyditojui pagelbā. Su ja yra permatomās visas žmogaus kūnas, užtāt ir lengva atrasti, kur yra jāsādus ligā. Neturint gēt tos mašinos, su paprātomīs akimīs nieko negalima sužinoti, kas dedasi viduriuose, o tas ļaibai apūnina ir prāgļina gydymā.

DR. BROWN PĀSEKMĪGĀI IŠGYDO VISOKIAS ŪSISENEJUSIAS IR NERVĪŠKAS

Ligas Pilvo, Plaučū, Širdies, Inkstū, Kepenū, Puslēs, Ausū, Nosies ir Gerklēs, Moterū Ligas ir nisisvērimus gydome be operācijos.

ODOS LIGAS, KRAUŽI SUGĒDĪMUS, REUMATIZMA, GĒLA IR KITAS LIGAS, kurios perdang rietos užimty žia išdēstytj, gydtau su geriausiomīs pāsekimimj.

Aš nedaru ilgj tyrinējimj, kad surasti, kokia liga jūs sergate, bet tuojaus jā permatau, kaip veidrodyje, nes man pagelbsti ilgj metj mano praktika ir stebūkligās mašinos.

Nesidūkite save bereikalingai pjuustuji, bet atieikite pas mane, o apturēsīte patarimj, ar jūs ligj galima išgydyti su vaistais, ar ne. Aš išgydānu daugj ligonij su vaistais, be jokij operācijj. Tuos ligonius kiti daktarai buvo jau atsisāgē gydyti su vaistais ir sakē, kad butinai yra reikalinga operācija ir kad reikia eiti j ligonbutj, kur galima tikēties pagelbos.

ATMIKITE, JOG AŠ IŠGYDAU SUNKIAUSIAS LIGAS SU VAISTAIS.

Mano vaistai yra gerianāi ir išgydo ant visados. Aš negydu per laiškus, nes to negalima atlikti, todėl neļkite dykai laiko rašindami man laiškus. Pirmausia reikia ligonij gerai išegzaminuoti, tātā tik galima pradēti gydyti. Dar sykj primenu jums, kad aš egzaminuoju ir duodu patarimusi gonitams **DYKAI Nedziomīs, Ulnārnikā ir Pēngņiomiā.**

DR. J. C. BROWN

50 W. 36-th St., arti 6-th Ave., New York, N. Y.

OFFISO VALANDOS:

NEDELIOMIS:

Nuo 9 val. ryto iki 12 val. pietj.

Nuo 9 val. ryto iki 3 val. po piet.

Nuo 1 val. po piet iki 8 val. vakaro.

ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!

Gramafonas ant išmokesčio 10c. kasdienā.

Jeizj apsimatē mokētj po 10 c. kasdienā, tai išsiysimē Jums ant išmokesčio labai puikj Gramafonj viškū su 16 rekordj (32 kavalkais) visokij dainj, maršj, valcj ir tt., kurias patj išsirinksite. Mūsų Gramafonj gerumas garantuotās kiekvienam raytā gvarancija, išsiysimē naujus speciāliškūs rekordus Lietuviskūs, Lenkiškūs, Rusiškūs ir Mažā Rusiškūs. Rašykite tuojaus, reikalaudami katalogj ir paaiškinimj, jėdėdami krāsos ženklei atskykmūi.

LIBERTY COMMERCIAL CO.

233 E. 14-th St., Dept. Z.

NEW YORK, N. Y.

PRANEŠIMAS.

Draugijoms Kuopoms ir Klubams!

Išdėrbu visokius

KUKARDAS, „BADGĒS“, GUZIKUS IR ŽENKLELIUS.

Visokiems piknikams, šermentims ir t. t. Darau visokius medalius ir visokias antspaudas draugystėms.

Ant žėdno pareikalavimo prisidėjūsiū sėmpelius.

A. Strupas

NOVELTY MANUFACTURER

123 Ferry St., Cor. Madison St., (Z) NEWARK, N. J.

Daktaras Ignolas Stankus,

Lietuvis daktaras. Gydo įvairiausias ligas Vyru, Moterū ir Vaiku. Daro operācijas. Turēi savo locnālobutū. Lekaratas sutaiso pats dėliek vieno sergančio. Ofiso Valandos: Nuo 9 iki 11 š rito; 2-4 po piet. 7-8 vakaro. Nėdeli. Iki 3 po piet.

Kreipitis reik vismet ant to tikro adriso taip:

DR. STANKUS, 1210 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

PĀJIEŠKOJIMAS.

Aš Ona Jalauckienė (Agrodnikienė), pajieškau savo kūmū, Mačiulaičio Adomo ir krikštū dukters Onos Mačiulaičūtės. Jie paeina iš Suvalkū gub., Kalvarijos pavieto, Krosnos gmino ir Krosnos dvaro. Jau bus 26 metai kaip Amerikoje. Prašau atsišaukti patiems, arba kas žinot man praneškīt. Už ką būsiu dėkinga. Mano adresas:

Mrs. Ona Jalowska,

443 Western ave.,

Brighton, Mass.

Reikalingas Vargoninkas

Reikalingas vedējs ir blaivus vargoninkas, suprantantis gerai muzikājir mokantis vesti chorā. Susižinoti galima

„ZVAIGZDES“ Redakcijoje

„SALIUNAS“ — brošiūrēlē 8-ij puslapij, parašyta Forest City, lietuvių klebono kun. A. Yanašo. Labai jdomus ir naudingas skaitymas kiekvienam lietuviui, kuris alkoolyje mato geriausiū savo draugā. Knųzgelēs kaina tik 5c. Galima gauti pas autoriū, taipgi „Kataliko“ ir „Draugo“ knųgynuose.